

CUPRINS

Cuvânt înainte	19
1. CAPITOLUL 1 – EVALUAREA MANAGEMENTULUI DIN ROMÂNIA ÎN 2021 UTILIZÂND ANALIZA SWOT	22
1.1. Metodologii folosite în cadrul analizelor manageriale	22
1.1.1. Metodologie pentru analiza anuală a managementului la nivel național	22
1.1.1.1. Ipotezele cercetării	22
1.1.1.2. Metodologia cercetării	22
1.1.2. Metodologie pentru analize comparative internaționale ale managementului din România cu managementul din alte țări	27
1.1.2.1. Particularitățile abordărilor manageriale comparative internaționale	27
1.1.2.2. Abordări metodologice, metode și tehnici folosite în cadrul studiilor comparative internaționale	29
1.2. Mediul de afaceri, managementul și performanțele economiei României în 2021 în context european și mondial	39
1.2.1. Repere privind mediul de afaceri și economia UE în context mondial	39
1.2.2. Evoluții ale economiei, mediului de afaceri și managementului din România în conexiune cu evoluțiile Uniunii Europene în 2021	42
1.2.3. Indicele capabilităților de schimbare	46
1.2.4. Evoluția competitivității României în context internațional	51
1.2.5. România pe locul 26 în UE la Indicele Societății și Economiei Digitale (DESI)	55
1.3. Starea și caracteristicile managementului la nivel național în 2021	56
1.3.1. Viziunea abordării și analizei managementului național	56
1.3.2. Evaluări comparative privind calitatea managementului practicat în România și în Uniunea Europeană	57
1.3.3. Capacitatea managementului național de a face față complexelor situații contextuale actuale	60
1.3.4. Mediul de afaceri abordat ca o rezultantă sinergică a calității managementului național	64
1.3.5. Identificarea și analiza punctelor forte ale managementului național	66
1.3.5.1. Primatul analizei punctelor forte	66
1.3.5.2. Puncte forte relevante ale managementului practicat în România	67
1.3.5.3. Analiza cauzală a principalelor punctelor forte ale managementului național	70
1.3.6. Identificarea și analiza punctelor slabe ale managementului național	74
1.3.6.1. Puncte slabe relevante ale managementului practicat în România	74
1.3.6.2. Analiza cauzală a celor mai frecvente puncte slabe ale manageriale	79
1.3.7. Caracteristici ale managementului național în 2021	84
1.4. Caracteristicile ale managementului din administrația publică în 2021	88
1.4.1. Managementul administrației publice centrale	88
1.4.1.1. Evaluarea calității managementului administrației publice centrale	88
1.4.1.2. Capacitatea managementului de la nivelul administrației centrale de a face față, în anul 2021, complexei situații socio-economice generate de pandemia de COVID 19, în România	91
1.4.1.3. Identificarea și analiza principalelor puncte forte	93
1.4.1.4. Identificarea și analiza principalelor puncte slabe	99
1.4.2. Managementul administrației publice locale	104
1.4.2.1. Evaluarea calității managementului administrației publice locale	105
1.4.2.2. Capacitatea managementului administrației publice locale de a face față, în anul 2021, complexei situații socio-economice generate de pandemia de COVID 19, în România	107
1.4.2.3. Identificarea și analiza principalelor puncte forte	108
1.4.2.4. Identificarea și analiza principalelor puncte slabe	114
1.4.3. Impactul managementului administrației publice asupra firmelor	121
1.5. Managementul la nivelul de agenți economici	124
1.5.1. Analiza mediului economic și de afaceri	124
1.5.2. Performanțele de ansamblu ale firmelor din România	129
1.5.3. Evaluarea calității managementului agenților economici	132

1.5.3.1. Analiza calității managementului practicat în România comparativ cu anul precedent	132
1.5.3.2. Analiza impactului pandemiei COVID 19 asupra managementului agenților economic	135
1.5.4. Capacitatea managementului agenților economici din România de a face față complexelor situații economice din 2021	142
1.5.5. Previțiunea și managementul strategic la nivelul agenților economici din România	146
1.5.6. Capacitatea inovativă a agenților economici	148
1.5.7. Managementul resurselor umane	153
1.5.8. Identificarea și analiza principalelor puncte forte la nivelul managementului firmelor din România	157
1.5.8.1. Principalele puncte forte identificate	157
1.5.8.2. Analiza cauzală a principalelor puncte forte identificate la nivelul managementului agenților economici din România	160
1.5.9. Identificarea și analiza principalelor puncte slabe la nivelul managementului firmelor din România	164
1.5.9.1. Principalele puncte slabe identificate	164
1.5.9.2. Analiza cauzală a principalelor puncte slabe la nivelul managementului agenților economici din România	167
1.6. Trainingul și consultanța managerială	170
1.6.1. Aspecte generale privind pregătirea și consultanța managerială în România	170
1.6.2. Frecvența trainingului în firmele românești	171
1.6.3. Abordarea comparativă a trainingul managerial din țara noastră și Uniunea Europeană	177
1.6.4. Gradul de apelare la consultanță a întreprinderilor din România	183
1.6.5. Evaluarea comparativă a calității consultanței manageriale din România și UE	184
1.6.6. Impactul pandemiei Covid-19 asupra organizațiilor care furnizează training și consultanță managerială	188
1.6.7. Puncte forte ale furnizorilor training și consultanță managerială din România	191
1.6.8. Puncte slabe ale organizațiilor care oferă training și consultanță managerială în țara noastră	195
1.6.9. Principalele oportunități și amenințări contextuale care se manifestă în domeniul trainingului și consultanței manageriale din România	202
2. CAPITOLUL 2 - EVOLUȚIA MANAGEMENTULUI ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2009-2021	205
2.1. Elemente metodologice ale abordărilor dinamice utilizate în managementul din România	205
2.1.1. Necesitatea și specificitatea abordărilor manageriale dinamice în perioada actuală	205
2.1.2. Tipologia abordărilor dinamice manageriale	206
2.1.3. Principalele elemente metodologice folosite în cadrul analizelor dinamice	215
2.1.4. Avantaje și limite	218
2.2. Evoluții ale economiei României în ultimii treisprezece ani	220
2.2.1. Dinamica economiei	220
2.2.2. Evoluții ale unor procese economice majore	223
2.2.3. Evoluția percepțiilor privind mediul de afaceri în perioada 2008-2021	227
2.3. Dinamica managementului național în România în perioada 2009-2021 în context internațional	228
2.3.1. Evoluția calității managementului național	228
2.3.2. Dinamica managementului din România comparativ cu managementul din Uniunea Europeană	230
2.3.3. Evoluția managementului din România comparativ cu managementul din Europa Centrală	230
2.3.4. Analiza in dinamică a capacității managementului din România de a face față complexelor situații contextuale	231
2.3.5. Evoluția principalelor puncte forte manageriale	235
2.3.6. Dinamica principalelor puncte slabe manageriale	242
2.3.7. Concluzii privind evoluția managementului din România în perioada 2009-2021	250
2.4. Dinamica managementul administrației publice în perioada 2009–2021	254
2.4.1. Analiza dinamică a managementului administrației publice centrale	254
2.4.1.1. Analiza în dinamică a calității managementului administrației publice centrale	254
2.4.1.2. Analiza în dinamică a capacității managementul administrației publice centrale de a face față complexelor provocări economico-sociale în ultimii doisprezece ani	259
2.4.1.3. Evoluția principalelor puncte forte și puncte slabe identificate la nivelul administrației centrale	260
2.4.2. Analiza dinamică a managementului administrației publice locale	267
2.4.2.1. Evaluarea calității managementului administrației publice locale	267
2.4.2.2. Analiza în dinamică a capacității managementul administrației publice locale de a răspunde provocărilor economico-sociale în ultimii doisprezece ani	273

2.4.2.3. Evoluția principalelor puncte forte și puncte slabe identificate la nivelul administrației locale	275
2.4.3. Analiza în dinamică a impactului managementului administrației publice asupra activității firmelor	281
2.5. Dinamica managementului firmelor din România în perioada 2009 - 2021	285
2.5.1. Evoluția mediului de afaceri	286
2.5.2. Dinamica performanțelor de ansamblu ale firmelor din România	293
2.5.3. Evoluția calității managementului agenților economici din România	302
2.5.3.1. Dinamica managementului agenților economici din România	302
2.5.3.2. Dinamica impactului pandemiei COVID 19 asupra managementului agenților economici	307
2.5.3.3. Analiza dinamicii calității și eficacității managementului firmelor din România comparativ cu cel din Uniunea Europeană și Europa Centrală	308
2.5.4. Dinamica capacității managementului firmelor din România de a face față complexelor situații economice	311
2.5.5. Evoluția previziunii și managementul strategic în firmele românești	317
2.5.6. Dinamica capacității de inovare a agenților economici din România	319
2.5.7. Analiza evoluției managementului resurselor umane	322
2.5.8. Dinamica principalelor puncte forte ale managementului firmelor din România în perioada 2009-2021	327
2.5.9. Dinamica principalelor puncte slabe ale managementului firmelor din România	331
2.6. Dinamica trainingului și consultanței în domeniul managementului	335
2.6.1. Evoluția trainingului managerial	336
2.6.2. Evoluția consultanței manageriale	339
3. CAPITOLUL 3 – PRIORITĂȚI ȘI PERSPECTIVE STRATEGICO-TACTICE ALE MANAGEMENTULUI DIN ROMÂNIA, ÎN CONTEXT EUROPEAN PUTERNIC MARCAT DE PANDEMIA COVID-19 ȘI DIGITALIZARE	343
3.1. Evoluții mondiale complexe și provocatoare impactate de criza generată de pandemie	343
3.1.1. Elemente esențiale ale impactului pandemiei Covid-19 asupra economiei și managementului	343
3.1.1.1. Premise	343
3.1.1.2. Obiective strategice actuale pentru toate țările, pentru omenire în ansamblul său	344
3.1.1.3. Soluția - un nou tip de management de criză și post-criză la nivelul tuturor entităților intra și extra naționale	344
3.1.1.4. Tendințe manageriale emergente în contextul actual	345
3.2. Trecerea la economia bazată pe cunoștințe și digitalizare - mutații dominante ale secolului XXI	346
3.2.1. Economia bazată pe cunoștințe	346
3.2.2. Întreprinderea bazată pe cunoștințe	349
3.2.3. Managementul bazat pe cunoștințe	351
3.3. Repere și abordări strategice ale UE, esențiale pentru România	352
3.3.1. Facilitatea UE de redresare și reziliență	352
3.3.2. Cadrul financiar multianual 2021-2027	353
3.3.3. Programele României finanțate de UE în perioada 2021-2027	354
3.4. Elaborarea Strategiei României de construire a economiei bazate pe cunoștințe și de transformări digitale	356
3.4.1. Repere esențiale în fundamentarea strategiei	356
3.4.2. Componentele strategiei	359
3.5. Programul de guvernare al României 2021-2024	360
3.5.1. Prezentare generală	360
3.5.2. Programul de politici publice pentru perioada 202-2024	360
3.5.3. Impactul Programului de guvernare asupra managementului firmelor	361
3.5.4. Impactul altor documente programatice asupra managementului	362
3.5.4.1. Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2022-2024	362
3.5.4.1.1. Prezentare generală	362
3.5.4.1.2. Principalele măsuri de realizat	362
3.5.4.2. O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală	364
3.5.4.2.1. Prezentare generală	364
3.5.4.2.2. Principalele principii	364
3.5.4.3. Programul Pieței Unice Europene (Single Market Programme - SMP)	365

3.6. Priorități și modalități de acțiune managerială pe termen lung	366
3.6.1. Managementul național	366
3.6.1.1. Priorități naționale	366
3.6.1.1.1. Creșterea accelerată a productivității muncii	366
3.6.1.1.2. Construirea unui mediu de afaceri favorizant dezvoltării firmelor	368
3.6.1.1.3. Relansarea sustenabilă a economiei României, reflectată în creșterea accelerată și „sănătoasă” a PIB-ului	370
3.6.1.1.4. Amplificarea PIB-ului pe cap de locuitor	371
3.6.1.1.5. Creșterea gradului de ocupare al populației României în sectorul privat de la 13,76% cât era în 2014, la minimum 16% în 2025	371
3.6.1.1.6. Diminuarea inegalităților regionale	372
3.6.1.1.7. Asigurarea de resurse de muncă înalt calificate și adaptabile	373
3.6.1.1.8. Intensificarea inovării și digitalizării performante	374
3.6.1.1.9. Amplificarea numărului de IMM-uri, la 45-50 la mia de locuitori în 2025	375
3.6.1.1.10. Proiectarea și implementarea de strategii profesionale pe ramuri și subramuri economice și regiuni	375
3.6.1.1.11. Profesionalizarea managementului practicat la nivel național, atât a celui politic, cât și economic și administrativ	376
3.6.1.1.12. Amplificarea gradului de absorbție al fondurilor europene alocate României în perioada 2021-2027 și a eficienței utilizării lor	378
3.6.1.1.13. Elaborarea și implementarea de bugete publice multianuale glisante	378
3.6.1.1.14. Continuarea accelerată a amplificării exportului, eficientizarea și diversificarea lui	379
3.6.1.1.15. Îmbunătățirea indicelui de calitate a guvernării României la minimum 0,075 în 2027 față de 0,059 cât este în prezent	379
3.6.1.1.16. Intrarea României în zona euro	381
3.6.1.1.17. Amplificarea bunăstării umane	381
3.6.1.2. Modalități manageriale	383
3.6.1.2.1. Situarea în centrul managementului a unor viziuni și abordări predominant prospective, concretizate în stabilirea de priorități realiste și mobilizatoare	383
3.6.1.2.2. Proiectarea și implementarea de sisteme manageriale riguroase și funcționale la toate nivelurile economiei – național, sectorial, regional, județean, localități și agenți economici	383
3.6.1.2.3. Crearea unui mediu de afaceri predictibil, funcțional și prietenos pentru companii, în special pentru IMM-uri	384
3.6.1.2.4. Conectarea planificării economico-sociale strategice la procesul bugetar național	385
3.6.1.2.5. Stimularea dezvoltării culturii și inițiativei întreprinderilor	385
3.6.1.2.6. Intensificarea transferului de know-how economic și managerial internațional, a celor mai bune practici din Uniunea Europeană în România	386
3.6.1.2.7. Folosirea intensă și continuă la nivel național, la toate eşaloanele și în toate organizațiile a sistemelor, a metodelor și tehnicilor furnizate de știința managementului	386
3.6.1.2.8. Identificarea, transferarea și utilizarea modelelor, metodelor și tehnicilor specifice managementului bazat pe cunoștințe și digitalizare în economia autohtonă	390
3.6.1.2.9. Stimularea dezvoltării regionale performante	391
3.6.1.2.10. Amplificarea vizibilității naționale și internaționale a managementului autohton, ca vector al dezvoltării economice, sociale și politice	392
3.6.2. Managementul administrației publice	392
3.6.2.1. Priorități	392
3.6.2.1.1. Amplificarea implementării managementului strategic în administrația publică	393
3.6.2.1.2. Asigurarea unui raport optim al exercitării competențelor între administrația centrală și administrația locală	394
3.6.2.1.3. Reorganizarea și redimensionarea unor unități ale administrației publice	395
3.6.2.1.4. Creșterea ponderii E – Guvernării în administrația publică	396
3.6.2.1.5. Profesionalizarea managementului administrației publice	397
3.6.2.1.6. Transferul de know-how managerial în administrația publică	397
3.6.2.1.7. Creșterea gradului de utilizare a Fondurilor Europene de către administrația publică în intervalul 2021 -2027	398
3.6.2.1.8. Reconfigurarea sistemului motivațional în administrația publică	398

3.6.2.1.9. Diminuarea corupției	399
3.6.2.2. Modalități de acțiune	400
3.6.2.2.1. Amplificarea coerenței strategice – programe – proiecte la nivel național, regional și local	400
3.6.2.2.2. Descentralizarea administrației publice	401
3.6.2.2.3. Accelerarea transformării digitale a administrației publice centrale și locale	401
3.6.2.2.4. Debirocratizarea administrației publice	402
3.6.2.2.5. Creșterea nivelului pregătirii manageriale a funcționarilor publici	403
3.6.2.2.6. Integrarea în rețele specifice pentru transferul de know-how managerial și bune practici la nivelul administrației publice centrale și locale	404
3.6.2.2.7. Pregătirea proiectelor în administrația publică pentru obținerea de finanțări din fonduri europene nerambursabile în perioada 2021-2027	404
3.6.3. Managementul agenților economici	405
3.6.3.1. Priorități	405
3.6.3.1.1. Evoluția firmelor spre o versiune îmbunătățită în contextul pandemic și post-pandemic	406
3.6.3.1.2. Promovarea brandurilor cu specific tradițional românesc la nivel internațional	407
3.6.3.1.3. Utilizarea eficientă a SMP (Single Market Programme)	408
3.6.3.1.4. Utilizarea lanțurilor de distribuție internaționale	409
3.6.3.1.5. Motivarea resurselor umane	409
3.6.3.1.6. Intensificarea competitivității prin canalizarea pe activitățile de cercetare-dezvoltare	410
3.6.3.1.7. Promovarea dezvoltării durabile și sustenabilității	410
3.6.3.1.8. Intensificarea digitalizării, munca online, munca la domiciliu	411
3.6.3.2. Modalități de perfecționare	411
3.6.3.2.1. Atragerea de investitori străini	412
3.6.3.2.2. Dezvoltarea de rețele și clustere de firme precum și incubatoare de afaceri	412
3.6.3.2.3. Perfecționarea managementului de brand	413
3.6.3.2.4. Integrarea firmelor în platforme tehnologice	414
3.6.3.2.5. Perfecționarea resurselor umane direct-productive și de management	414
3.6.3.2.6. Implementarea managementului bazat pe cunoștințe	415
3.6.4. Managementul furnizorilor de training și consultanță managerială	415
3.6.4.1. Consolidarea și perfecționarea economico-managerială a universităților și celorlalți furnizori de training și consultanță în domeniul managementului	416
3.6.4.2. Dezvoltarea trainingului și consultanței privind previzionarea și gestionarea crizelor atipice	418
3.6.4.3. Adaptarea la un nivel superior a programelor de formare și perfecționare managerială la necesitățile reale ale economiei și mediului de afaceri din România	418
3.6.4.4. Diversificarea și creșterea calității serviciilor de consultanță managerială	419
3.6.4.5. Amplificarea dimensiuni pragmatice a trainingului managerial	419
3.6.4.6. Proliferarea noilor modalități de perfecționare managerială bazate pe digitalizare și rețelizare	420
3.6.4.7. Realizarea mai frecventă de parteneriate între prestatorii de training/ consultanță în domeniul managementului și organizațiile beneficiare	421
3.6.4.8. Intensificarea internaționalizării programelor de pregătire și consultanță managerială	422
3.6.4.9. Sporirea vizibilității și prestigiului pe plan intern și internațional a trainerilor și consultanților în domeniul managementului din România	422
3.7. Priorități și modalități de acțiune pe termen mediu și scurt pentru 2022-2024	423
3.7.1. Managementul național	423
3.7.1.1. Priorități și abordări managerial-economice	423
3.7.1.1.1. Premise	423
3.7.1.1.2. Variante de scenarii	423
3.7.1.1.3. Zone majore de acțiune prioritare	424
3.7.1.1.4. Priorități	425
3.7.1.2. Modalități de acțiune la nivelul managementului național	426
3.7.1.2.1. Organizarea unui task-force național pentru finanțările Uniunii Europene	426
3.7.1.2.2. Focalizarea managementului la nivel național, sectorial, regional și local asupra relansării investițiilor de stat și private	426
3.7.1.2.3. Amplificarea eticii în afaceri și dezvoltarea guvernantei corporatiste	427
3.7.1.2.4. Profesionalizarea intensă a managerilor și specialiștilor în management la toate nivelele societății și economiei României	430

3.7.1.2.5.	Practicarea unui management complex și complet, axat pe cele cinci funcții manageriale, capabil să stopeze criza și să asigure relansarea și reziliența economiei României	431
3.7.1.2.6.	Îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare	432
3.7.1.2.7.	Accelerarea pregătirii și implementării „de facto” a fondurilor europene în cadrul ciclului managerial 2021-2027 de către organismele administrației de stat	434
3.7.1.2.8.	Amplificarea inovării în toate componentele economiei României	435
3.7.1.2.9.	Generalizarea realizării studiilor de impact și a testului IMM-urilor de către managementul organismelor de reglementare juridică și economică	436
3.7.1.2.10.	Implementarea rapidă și substanțială a prevederilor Legii 62/2014 privind dezvoltarea IMM-urilor	436
3.7.1.2.11.	Susținerea distribuției și comercializării produselor IMM-urilor din România prin marile lanțuri de magazine	438
3.7.1.2.12.	Diminuarea birocrăției din economie	439
3.7.1.2.13.	Promovarea intensă la nivel național a dezvoltării sistemelor moderne de organizare a muncii, a ecosistemelor și a noilor tipuri de întreprinderi specifice economiei bazate pe cunoștințe și digitalizare	439
3.7.1.2.14.	Flexibilizarea relațiilor de muncă și susținerea ocupării pe piața muncii	440
3.7.1.2.15.	Proliferarea accelerată a cunoștințelor, trainingului, mentoringului și consultanței manageriale la toate nivelurile economiei	441
3.7.1.2.16.	Realizarea pe scară largă de parteneriate public-private sustenabile	442
3.7.2.	Managementul administrației publice centrale și locale	444
3.7.2.1.	Priorități pe termen mediu și scurt	444
3.7.2.1.1.	Amplificarea gradului de transparență la nivelul administrației publice centrale și locale	444
3.7.2.1.2.	Creșterea gradului de fundamentare a deciziei la nivelul administrației publice centrale și locale	445
3.7.2.1.3.	Optimizarea recrutării, selecției și evaluării personalului în administrația publică	445
3.7.2.1.4.	Ameliorarea nivelului de pregătire al personalului din administrația publică centrală și locală	445
3.7.2.1.5.	Continuarea și finalizarea proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice naționale și europene	446
3.7.2.2.	Modalități de acțiune pe termen mediu și scurt	446
3.7.2.2.1.	Optimizarea cadrului legal cu privire la transparența decizională	446
3.7.2.2.2.	Simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor și firmelor în relația cu administrația publică	447
3.7.2.2.3.	Crearea unor programe de training pentru personalul administrației publice centrale și locale	447
3.7.2.2.4.	Încurajarea schimbului de experiență și networkingului între instituții și autorități publice din România	448
3.7.2.2.5.	Extinderea utilizării telemuncii și a programului de lucru flexibil la nivelul administrației publice	449
3.7.2.2.6.	Monitorizarea implementării marilor proiecte de investiții publice	450
3.7.2.2.7.	Eliminarea supradimensionării personalului din administrația publică locală	450
3.7.3.	Managementul agenților economici	451
3.7.3.1.	Priorități manageriale	451
3.7.3.1.1.	Creșterea activității economice la nivelurile pre-pandemice	451
3.7.3.1.2.	Acceptarea schimbării - etapă a procesului de dezvoltare	452
3.7.3.1.3.	Digitalizarea	452
3.7.3.1.4.	Trecerea la sisteme de management bazate pe cunoștințe	453
3.7.3.1.5.	Concentrarea pe cercetare-dezvoltare-inovare-inovare (CDI)	454
3.7.3.2.	Modalități manageriale	455
3.7.3.2.1.	Valorificarea oportunităților financiare rambursabile și nerambursabile oferite în contextul pandemiei COVID - 19	455
3.7.3.2.2.	Angajații bazați pe cunoștințe – sursă de inovare pentru firmele din România	456
3.7.3.2.3.	Asimilarea de know-how managerial și adaptarea bunelor practici de la nivel internațional	456
3.7.3.2.4.	Intensificarea activităților de inovare ale agenților economici	457

3.7.3.2.5. Integrarea ergonomiei în dezvoltarea sustenabilă a afacerii	457
3.7.4. Domeniul pregătirii și consultanței manageriale	459
3.7.4.1. Derularea unor module de training și consultanță focalizate pe relansarea și reziliența companiilor	460
3.7.4.2. Perfecționarea educației manageriale din România în concordanță cu prevederile documentelor strategice ale Uniunii Europene privind dezvoltarea societății și economiei	460
3.7.4.3. Elaborarea și implementarea unei strategii naționale coerente în domeniul formării și dezvoltării profesionale continue	461
3.7.4.4. Amplificarea implicării statului în promovarea, proliferarea și dezvoltarea managementului bazat pe cunoștințe în țara noastră	461
3.7.4.5. Adoptarea unor acte normative care să genereze amplificarea resurselor financiare destinate formării și consultanței manageriale în România	462
3.7.4.6. Acordarea de către stat a unor stimulente și facilități furnizorilor de pregătire și consultanță managerială	463
3.7.4.7. Crearea condițiilor pentru amplificarea accesului prestatorilor serviciilor de training și consultanță managerială la fondurile europene	463
3.7.4.8. Modernizarea învățământului superior românesc în contextul intensificării digitalizării și a construirii „smart economy”	464
3.7.4.9. Înființarea unei entități naționale puternice, coordonată de reprezentanți ai asociațiilor profesionale de consultanți și statului, care să asigure promovarea și monitorizarea calității serviciilor de consultanță managerială	464
3.7.4.10. Realizarea de proiecte specifice de training și consultanță pentru firme finanțate din resursele Uniunii Europene	465
Bibliografie	466
Anexa nr. 1 – Chestionarul SAMRO 2021 -pentru profesori, traineri și consultanți în management	477
Anexa nr. 2 – Chestionarul pentru manageri și întreprinzători, utilizat pentru Carta Albă a IMM-urilor din România – 2021	483
Anexa nr. 3 – Eșantionul de manageri și specialiști din firme intervievați în iulie-septembrie 2021	503
Anexa nr. 4 – Eșantionul de cadre didactice și cercetători în management chestionați în ianuarie – februarie 2022	504